

Српско археолошко друштво

Музеј „Рас“ Нови Пазар

СРПСКО АРХЕОЛОШКО ДРУШТВО

ЈЕСЕЊИ САСТАНАК СРЕДЊОВЕКОВНЕ СЕКЦИЈЕ

Нови Пазар, 25. – 26. новембар 2022. године

Програм и апстракти

Београд 2023

Приредио: Марин Бугар

Издавач: Српско археолошко друштво, Београд и Музеј "Рас" Нови Пазар

За издавача: Адам Црнобрња и Елмир Хабибовић

Штампа: Colorgrafx, Београд

Тираж: 125

Бесплатан примерак

ISBN 978-86-80094-21-2

ПЕТАК, 25. НОВЕМБАР 2022.

Музеј „Рас“ Нови Пазар

од 10h Окупљање учесника у просторијама Музеја

12h Отварање скупа у Историјском одељењу Музеја, уводна реч директора Елмира Хабибовића

12:10 Прва група реферата, дужина излагања 15 мин;
дискусија по реферату 10 мин.

12:10h - Музеј „Рас“ Нови Пазар

В. Видосављевић, Музеј „Рас“ Нови Пазар, ДЕВАСТАЦИЈА КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКОГ НАСЛЕЂА У НОВОМ ПАЗАРУ И ОКОЛИНИ

М. Радишић, Археолошки институт, М. Бугар, Љ. Васиљевић, М. Миладиновић, Народни музеј Крушевац, РЕЗУЛТАТИ ПРЕЛИМИНАРНИХ ЗАШТИТНИХ ИСТРАЖИВАЊА НА ЛОКАЛИТЕТУ СЕЛИШТЕ-АРЧИНОВИЦА: РАНОСРЕДЊОВЕКОВНИ ХОРИЗОНТ

Д. Вуловић, Археолошки институт, Д. Драшковић, ЈУ Културни центар Бар, БРСКОВО - ДОГАЊИЦЕ: ПРЕЛИМИНАРНИ РЕЗУЛТАТИ АРХЕОЛОШКИХ ИСТРАЖИВАЊА НЕКРОПОЛЕ

М. Марић, В. Милутиновић, М. Славковић, Завод за заштиту споменика културе Краљево, ЗАШТИТНА АРХЕОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА НА ЦРКВИ СВ. ДИМИТРИЈА СА СТАРИМ ГРОБЉЕМ У МИТРОВОЈ РЕЦИ

М. Марић, Завод за заштиту споменика културе Краљево, М. Балтић, Ј. Фортић, Музеј „Рас“ Нови Пазар, ЗАШТИТНА АРХЕОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА НА ЛОКАЛИТЕТУ ЦРКВИНА У ГОШЕВУ (оп. Сјеница)

14:15 Пауза за ручак

16h Друга група реферата

В. Бикић, У. Војводић, Археолошки институт, АРХЕОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА ТВРЂАВЕ КОПРИЈАН КОД ДОЉЕВЦА – МЕТОДОЛОГИЈА И ПРВИ РЕЗУЛТАТИ

В. Милутиновић, Завод за заштиту споменика културе Краљево, ЗАШТИТНА АРХЕОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА ЛОКАЛИТЕТА ЛАТИНСКО ГРОБЉЕ У ГОСТУНУ (о. Пријепоље)

И. Кајтез, Републички завод за заштиту споменика културе – Београд, В. Видосављевић, Музеј „Рас“ Нови Пазар, ИСКОПАВАЊА МАНАСТИРСКОГ КОМПЛЕКСА СВ. ВАРВАРЕ НА РЕЉИНОЈ ГРАДИНИ У 2022. ГОДИНИ

Т. Младеновић, М. Младеновић, Лабораторија за биоархеологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду, ПРЕЛИМИНАРНИ РЕЗУЛТАТИ АНАЛИЗЕ ФАУНАЛНИХ ОСТАКА СА ЛОКАЛИТЕТА СВ. ВАРВАРА НА РЕЉИНОЈ ГРАДИНИ КОД НОВОГ ПАЗАРА (археолошка кампања 2022. године)

В. Видосављевић, Музеј „Рас“ Нови Пазар, ПУТЕВИМА „ТРАХИТА“

Р. Рамадански, Градски музеј Бечеј, ФИБУЛЕ ЗАПАДНО-ГЕРМАНСКОГ ПОРЕКЛА ИЗ АРХЕОЛОШКЕ ЗБИРКЕ ГРАДСКОГ МУЗЕЈА БЕЧЕЈ (постер презентација)

18-19h Радни састанак секције - актуелни проблеми

20h Заједничка вечера у ресторану „Пазарска прича“, улица Реље Крилатице, код зграде Митрополије (цена вечере са једним урачунатим пићем износи 1.200 рсд)

СУБОТА 26. НОВЕМБАР 2022.

9h Окупљање испред Музеја
Обилазак Новопазарске тврђаве, Алтун алем џамије, Петрове цркве и Ђурђевих Ступова

РЕЗИМЕИ

Теодора Младеновић, Лабораторија за биоархеологију, Одељење за археологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду
Младен Младеновић, Лабораторија за биоархеологију, Одељење за археологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду

**ПРЕЛИМИНАРНИ РЕЗУЛТАТИ АНАЛИЗЕ
ФАУНАЛНИХ ОСТАТАКА СА ЛОКАЛИТЕТА Св.
ВАРВАРА НА РЕЉИНОЈ ГРАДИНИ КОД НОВОГ ПАЗАРА
(АРХЕОЛОШКА КАМПАЊА 2022. ГОДИНЕ)**

Током археолошких истраживања спроведених 2022. године на локалитету Св. Варвара на Рељиној градини у селу Лукоцрево код Новог Пазара, истражен је западни део манастирског комплекса: делови обзића, просторија и новооткривени бунар (Слика бр. 1). Од покретног археолошког материјала откривена је како кухињска, тако и трпезна грнчарија, ситни метални налази, антрополошки остаци и животињске кости. На основу писаних извора и археолошких налаза констатовано је да се ради о налазишту са више културних хоризоната, од којих старији припадају средњовековном периоду, а млађи 16. и 17. веку.

Сл. 1. Бунар са скелетним остацима говечета *in situ*
(фотодокументација РЗЗЗСК)

Фаунални остаци потичу из оба периода и карактерише их јако изражена фрагментација (цели и скоро цели примерци чине 19% узорка), која је углавном последица људских активности попут ломљења костију

у сврху експлоатације коштане сржи и касапљења животињских трупала. Највећи број примерака потиче из слоја и целина датованих у период 16. и 17. века, док је најмање животињских остатака откривено у целинама са измешаним материјалом из периода средњег и новог века. Археозоолошка анализа показала је да су у фауналном скупу овог локалитета најбројнији остаци сисара, а да се поред њих јављају и птице, рибе и водоземци. Међу остацима сисара, најзаступљеније су домаће врсте, пре свега, овце/козе, говеда и свиње. Класи птица

Сл. 2. Скелетни елементи говечета пронађени у бунару

припадају кости кокоши и пар примерака одређених до породице фазанки, док се од риба срећу сом, шаран и јегуља. Посебан депозит представља бунар у коме су откривени готово цели скелети говечета (Слика бр. 2) и два јазавца, као и остаци жаба и свраке.

Прелиминарни резултати указују на то да су говече и домаћа перад били нешто значајнији током периода 16. и 17. века, да се остаци дивљачи јављају искључиво у средњовековним хоризонтима, док су рибе откривене само у млађој фази. Иако је фаунални узорак скроман (и иако добијене резултате треба прихватити са резервом), значајан је због тога што пружа увид у начине експлоатације животиња и представља одличну базу за будућа истраживања која ће допунити слику о улози животиња у економији манастирског комплекса Св. Варвара током средњег и новог века.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

061.2:902(497.11)''2022''(083.97)
904(497.11)''04/14''(048)

СРПСКО археолошко друштво (Београд). Средњовековна
секција. Јесењи састанак (2022 ; Нови Пазар)

Програм и апстракт / Српско археолошко друштво, Јесењи састанак
Средњовековне секције, Нови Пазар, 25. – 26. новембар 2022. године ;
[приредио Марин Бугар]. - Београд : Српско археолошко друштво ; Нови Пазар :
Музеј “Рас”, 2023 (Beograd : Colorgrafx). - 25 стр. : илустр. ; 21 cm

Тираж 125.

ISBN 978-86-80094-21-2

а) Српско археолошко друштво (Београд). Средњовековна секција. Јесењи
састанак (2022 ; Нови Пазар) - Програми б) Археолошка истраживања - Србија
-- Апстракт и в) Археолошки налази - Србија - Средњи век - Апстракт

COBISS.SR-ID 114953225